

RÉ EM

12
xu

Bà cô Tiên nữ (xem trang 4)

(Tặng tất cả các em gái nhỏ)

*Lời của MAI NGỌC LIỆU
và ĐÀO VĂN THIẾT*

*Điệu Tàu
(Mao Mao Vũ)*

Bầy chim chúng ta, Hót dùa, vui suốt ngày mới thỏa

lòng. Cùng nhau múa ca, Trước hoa lá xanh tươi, bên mây trời sáng

trong. Đua nhau hót mừng, Như muốn cho bao người luôn luôn sướng

vui Hết sức mong: Cho đời sao thêm thắm tươi !

II

*Ngàn trên vút vu,
Lá cành rây gió trời, với cỏ rìng,
Đường như hát ru,
Dưới khe thác gieo tuôn, rơi trên giòng suối
Và ca hót rằng:
« Ta cỏ sao cho đời luôn thêm tươi ».
Cỏ hót vang,
Đưa lòng, ta vui với đời.*

MỘT bọn đông đã xúm ngay lại bên tờ yết-thị còn uớt hồ. Họ chen chúc sô dầy nhau, ai cũng muốn đọc trước để rõ lời của quan tòng-trấn mới này truyền gi. Mấy người lực lưỡng đã dã đứng vững thế ở trong ; bọn yếu không nhanh chẩn vẫn cố vịn vào nhau, nghẽn cổ trông qua vai mấy người đứng trước.

Sau có người lên tiếng :

— Anh em ai cũng muốn biết lệnh quan truyền, vậy bác nào ở trong làm ơn đọc to cho anh em cùng nghe cả, đỡ phải chờ đợi hay chen nhau khô sở thế này.

Nhiều tiếng cùng lên một lúc :

— Phải đấy ! Phải đấy !

Vòng người rã ra và yên lặng để nghe cái giọng trầm bồng hơi dượm vẻ khinh mạn của một người đứng trong đọc tờ yết-thị:

« *Bản chúc mới về nhận trấn này có lời bá cáo để nhân dân cùng biết.*

Trấn Sơn-Tây đã có tiếng là nhiều giặc cướp. Giặc cướp có yên được thì nhân dân mới vững dạ làm ăn. Bản chúc đã nghĩ đến điều ấy trước khi đến đây, nhưng tuy lượng trình có giỏi cũng còn mong nhớ nhiều ở lòng dân trong việc bình quân bạo nghịch. Vậy ai biết giặc ăn nắp ở đâu, nên lập tức lại nha cấp báo. Bản chúc lập định ở làng Vẽ và Tam-Nòng. Ai gần đâu đến đấy. Còn người dung túng chưa chấp quản gian cũng bị trọng tội ngang hàng với giặc.

Đạo có nghiêm, trị mới an,

Đấy là việc lớn ; còn những việc nhỏ, cửa

NGUYỄN-MAI

MỘT VỊ QUAN

THỜI LÊ TRỊNH

của NGÔ-BÍCH-SAN

công không hép với ai. Một môt đồng tiền lung dấu gạo cũng cho phép trình báo để hưởng sự công-minh. Không trình là dung túng kẻ gian : gian lợi nhỏ một ngày kia có thể thành gian việc lớn được. »

Nay yết

Sơn-Tây Tông-Trấn Nguyễn-Mai

Người ấy đọc xong cười ha hả rồi nói bô bô lên :

— Lượng có giỏi sao chả tìm đến giặc mà bắt lại phải nhờ dân chỉ dùm, còn tài có cao mà nghĩ định sứ cả những vụ ăn cắp một đồng tiền thì cũng uồng danh một quan tòng-trấn.

Mọi người kinh ngạc đồ rồn cả mắt vào kẻ đã quá bạo mồm. Hắn thấp người nhưng vạm vỡ và nhanh nhẹn lắm. Đôi mắt sêch trên khuôn mặt đỏ bừng lúc bấy giờ trông càng sêch hơn. Người ta cho là một thằng điên, nhưng khi hắn ngang nhiên gạt đám đông người đi ra, hơi rượu nồng sực lên thì họ lại cho là một thằng say rượu. Khi hắn đã đi xa rồi, một tay chor trong làng còn lẩn lép nhìn theo và sợ hãi mấp máy môi, gần như nói thầm :

— Sóc-leo đấy !

Sóc-leo là tên một tướng cướp, một thằng giặc non đã được nhiều người biết tiếng, kể đến tên một cách rụt rè kiuh hãi. Tuy hắn không còn đấy nữa mà đám đông không ai bảo ai đã tản dần về gần hết. Bên tờ yết thị chỉ còn hai người nán lại đọc một lần nữa những lời rao. Một người đã đứng tuồi chép miệng nói :

— Đồ giặc cỏ chỉ tự phụ sảng ! Tôi tưởng hặt ta được quan tòng-trấn mới này là có phúc lắm !

Người kia cung kính hỏi :

— Thưa cụ, hồi ở kề chợ (1) cụ có biết quan tòng-trấn ?

(1) Hanoi, kinh đô nhà vua thời trước

TRONG...

của ANH MAI

Tù chồ lình thành các em ô, giữa khoảng
đồng bằng, có bao giờ các em nhìn lên
những ngọn núi xa xa mà mờ màng đến
những rừng rậm hang sâu đầy những bí mật
không?

Hôm nay Anh-Mai muốn rủ các em hãy tạm
rời cánh đồng, băng phẳng lặng lên chơi các
miền non ở xứ Đông-dương.

Đừng nghĩ gì đến sự vui vẻ hồn đôn của các
nơi thành thị nữa. Hãy cố quên các xóm làng
gần á mà đi đi mãi vào những miền chỉ có
người Mán, người Mèo, người Thổ ở hay những
giang-sơn của người Mọi, của người Lào, người
Cao-miên.

Con đường rộng rãi, giải đá đến đây đã dừng
lại. Ta đi theo những lối nhỏ vừa một người đi
cỏ cây mọc hai bên vút đầu người. Con đường
độc đáo đó lượn quanh các thung lũng rậm rạp,

B A C Ô

Ba cô Tiên-Nữ
Đi hái hoa đào,
Tới khoảng rừng cao,
Hoa làm bướm bướm,
Nhớn nhơ bay lượn
Khắp đó cung đây,
Nghiêng đầu nhìn mày,
Bay là ngọn cỏ
Hút nhị hoa nở,
Hòn cánh hoa tươi,
Vừa nô vừa cười
Vừa hát vừa múa,

Một con nhạn chúa

NGUYỄN MAI NGUYỄN MAI

Tôi nghe người ta kể truyện nhiều và
chỉ độc có một lần được trông thoáng thấy
mặt. Ngài người làng Ninh-Xá, Hải-dương,
hay chữ lâm, Độ ấy đậu Hoàng-giáp Ngài
làm quản ngay trong bộ Lễ.

Tôi được nghe một tên lính trong phủ
chúa (1) nói truyện lại rằng một hôm các
quan tề tụu cả trong phủ bàn việc. Bất
thình lính một con voi lồng sô chạy ngắt
ngưởng vào tận trong điện. Mọi người
hoảng hốt không kịp nghĩ gì nữa, chạy
thục mạng để thoát lấy thân. Ngài bình
tĩnh nhảy ra sân tìm cách giữ voi lại mãi
cho đến lúc quản tượng vào nèo đất về
chuồng. Vì thấy ngài có dỗm lược ấy nên
chúa mới dỗi. Ngài từ quan văn sang hàng
võ dãy, chử xuất thân Ngài có phải là võ
đầu.

Thật hat ta có phúc lâm mới được quan
tòng trấn như Ngài, vì những quan trước
đây, ông coi, có làm gì được lui Trộm Gió,
Vượn Kêu, Hùm Vồ hay Sóc leo (2) đâu.
Sức quan còn chịu kém thì lũ dân đen
chúng còn coi ra gì!

(1) Chúa Trịnh-Căn.

(2) Tên lũ giặc ở trong miền trấn Sơn-tây hồi bấy
giờ.

TIỀN NỮ

Đương lúc ngủ ngày
Chợt tỉnh giấc say
Đùng đùng nỗi nóng,
Há mồ, vươn mỏng,
Giang cánh đuôi tiên,
Bắt được nuốt liền
Cả ba Tiên Nữ..

•
Nghe được tin dữ,
Nghìn cô tiên cò
Thương nhớ đên rồ
Ôm nhau mà khóc.

HUYỀN KIÊU

RỪNG RẬM

đi xuyên qua cánh rừng thẳm, có lúc họ leo núi
chạm chập, ngoằn ngoèo, có lúc chạy phẳng
phẳng xuống giốc.

Bóng tối của rừng cây bao đầu bọc lấy
chúng ta. Ánh mặt giờ, ít khi chiếu đến đất.
Cây cối chen chúc. Dày rợ ràng buộc cây nọ lấp
cây kia. Mọi vật đều như hư như thực: nào
giống chuỗi rừng cao ha', ba mươi thước từ
dưới vực nhô lên, nào cây thiên tuế lủng lẳng
những khô mộc dù màu hoa, nào tre, nứa vút
ngọn cày nọ ngả sang cây kia làm du cho giống
khỉ. Lại những cây cò thụ thân cây như một
sợi thường vặn vẹo, cành lá bao chùm các cành nhỏ.
Mỗi khi động mạnh vào cảnh, thì nước đọng
rào rào rơi xuống như mưa mà vắt nhỏ buông
mình bám chặt lấy cõi ta hút máu.

Cảnh tượng đó là cảnh tượng những nơi rừng
thẳm. Đi quá lên cao chút nữa thì rừng cây
(xem tiếp trang 8)

NGUYỄN MAI NGUYỄN MAI

một kẻ không tên đã dám cả gan ăn cắp
của bác ta một con gà. Ở nhà quê, một củ
banh, một nắm muối một quả trứng...
cũng đủ làm cho người ta sót sa đem rêu
rao nhau hàng nửa ngày nữa là một con
gà!

Nhưng quan bỗng truyền cho người vào
diệu mụ đàn bà đánh đá ấy ra. Tiếng rủa
thấy im bất ngay và linh đã sốc nách diệu
đến một thiếu phụ, nát đởm vì sự bất ngờ
ấy, đi không vững nữa. Dân làng tò mò
và bạo dồn dã xúm đông cả chung quanh.
Họ đợi đến một sự trùng phạt sẽ xảy ra
ghê gớm lắm.

Mụ kia, một con gà đáng giá là bao
mà mụ nỡ đem năm dồi, mười dồi người
ta ra bêu diếu. Mụ tiếc của đã dành — của
mắt trộm thi "còn biết ai lấy nữa! — ta sẽ
đền cho mụ... nhưng cái tội độc mồm kia
phải trị để giữ phép cho nghiêm. Tòng-lý,
các người sắp đặt tất cả dân làng đưa dân
mỗi người vào tút cho mụ kia một cái.

Cái lệnh ngộ nghĩnh ấy làm rập lên một
vài tiếng cười ran nhưng kìm ngay được.
Họ chen chúc nhau để cố lách lên xem
người đàn bà quỳ ở dưới đất giữa bộ mặt

tai tai khuất phục lên để chịu những cái
tát của hàng người lần lượt nhau đi qua
thực hành cái hành phạt đổi với một người
nô mồm.

Mời đầu họ nghe cũng thấy thích thích
cái công việc mình sắp làm, nhưng đến lúc
đứng trước mặt người đàn bà, lòng thương
mạnh hơn và nghĩ không thù oán với người
có tội, nên ai cũng bắt đắc dĩ đặt sê lấy lệ
bàn tay mình trên đòn má thiếu phụ.

Giữa lúc ấy một người đàn ông đã cỗ
lách đám đông vào tranh đứng nỗi liền
theo hàng người sắp đi qua vòng tôi. Đôi
mắt hắn lầm lết nhìn quanh và chân tay
hắn nóng nẩy cứ muốn ày những người
trước đi nhanh lên để chóng đến lượt hắn.

Lượt hắn sau cũng đến. Có bao nhiêu
sức dư trong người hắn đỗ dồn cả vào hai
bàn tay để đón cho người thiếu phụ hai
cái tát lạng hẫu đầu đi. Bỗng tiếng quan
thét:

— Bay đầu! Bắt lấy thằng ăn cắp!

Mọi người kinh ngạc chưa hiểu ra sao
thì quan truyền ngừng hình phạt lại và sai
trói người đàn ông kia dẫn đến trước mặt.

(Còn nữa)

TÂM, con ông Phán năm nay lên
chiều tuổi. Tâm học lớp nhì trường
Sinh Tù. Tâm được cha mẹ chiều
chuộng, yêu quý lắm. Tâm muốn
thức gì được ngay thức ấy, không bao giờ
phải ao ước cái gì. Tuy vậy, Tâm khác
mọi đứa trẻ nhiều lắm, vì Tâm không hề
làm nũng hay vòi vĩnh cha mẹ bao giờ.
Tâm học rất chăm. Đối với thầy, Tâm
ngohan i goan, nết na, dễ bảo. Đối với bạn
Tâm tử tế, hiền lành và hay giúp đỡ anh
em không ngại khó nhọc.

Tâm ở một ngôi nhà lộng lẫy bên cạnh
một thửa đất rộng có nhiều nhà là của bọn
thợ thuyền và những người buôn thúng bán
mèt thuê chung.

Ít lâu nay, người ta đều ý đến Tâm hay ra
vào một gian nhà dằng cuối vườn.

Tối nào cũng vậy, vào khoảng 7 giờ, cơm
nước xong là Tâm đến, độ nửa giờ sau Tâm
lại vội vàng ra về, nét mặt đầy vẻ vui
sướng. Cha mẹ Tâm thấy Tâm ngày nào
cũng đi vắng một chốc như vậy, có hỏi
Tâm thì Tâm thưa rằng Tâm đạo chơi
quanh phố nhà đê lúc học được thảm thưi.

Thế là Tâm đã nói giỏi. Nếu ai tò mò đi
theo Tâm và nhìn qua kẽ liếp mỏng manh

VUI CƯỜI

của Thạch-Giang

A — 500 năm đói với anh lâu hay
chóng ?

B — 500 năm đói với tôi chỉ là 1 phút.
A — 500p. đói với anh to hay nhỏ ?

B — 500p. đói với tôi chỉ là 1 xu.

A — Thế anh làm ơn cho tôi vay 1 xu.

B — Vàng ! Nhưng anh hãy chịu khó
đợi 1 phút.

THẦY GIÁO — Trong 4 mùa, anh thích
mùa nào nhất ?

HỌC TRÒ — Thưa thầy con thích mùa
hè nhất.

THẦY GIÁO — Tại sao anh thích ?

HỌC TRÒ — Thưa thầy, vì mùa hè con

TRẺ EM VIẾT

CUỐN VỎ'

che gian nhà xiêu vẹo đó, sẽ thấy dưới ánh
đèn dầu khi mờ khi tỏ hai cái dầu chum
vào nhau, trên một tấm phản ọp ẹp. Hai
bóng ấy là Tâm và thằng Cu, đứa trẻ bán
nước chè rong & ngoài phố.

Tâm đến đê dày thằng Cu học chữ
Quốc Ngữ. Tâm thích thằng cu lắm. Nó
kém Tâm một tuổi. Nó thường kè cho Tâm
nghe những truyện cổ tích, những trò chơi
ở đồng quê. Nó kè cho Tâm nghe cả hối khóc
sở của bà cháu nó từ khi bố mẹ nó chết đi.
Nó ao ước được cặp sách đi học như Tâm,
nhưng nhà nó nghèo quá, lấy gì mà ăn học.
Nó phải bán nước rong, mà bà nó phải thôi
cơm cho mấy người họ mới đủ nuôi nhau.

Tâm thương thằng Cu lắm. Tâm vẫn nhịn
xem chớp bóng, dãm díu cho thằng Cu đê
nó may mắn quần hay manh áo. Và Tâm cứ
tối tối sang dày thằng Cu tập đọc và tập
viết. Tâm cho nó cả bút giấy, hết sức trông
nom cho nó. Tâm uốn cho nó từng nét chữ

được nghỉ hè à !

A — Tại sao mùa rét, người ta lại gọi
là mùa đông nhỉ ?

B — Tại mùa rét nằm đông người thì
âm.

— Góm hòm nợ chí Khánh ho dữ quá làm
bao nhiêu người phải nhìn. Có lẽ chí ấy bị
cảm...

— Không, chí ấy định khoe cái áo mới
may đấy.

VỎ LÒNG

của THỦY KÍNH

một. Tâm ngọt ngào bảo nó từng câu một
bao giờ Tâm cũng ân cần như đối với em
nhỏ.

Tâm lại kè cho thằng Cu nghe chuyện ở
nhà trường, những trò vui mà Tâm và các
bạn bày ra trong giờ chơi và giờ tập thể
thao.

Ba tháng trời qua, không một ngày nào
Tâm quên thằng Cu cả. Một hôm Tâm đi
học về nom thấy một thằng bé con tay
xách ấm nước, tay xách rổ bát, mắt dán vào
tờ quảng cáo ở trên tường một nhà ngay
đầu phố. Tâm cũng len vào xem. Tâm thấy
thằng bé đọc thông qua và nghe tiếng rất
quen. Tâm tiến sát tới sau lưng nó, Tâm kinh ngạc nhận rõ thằng Cu.

Trước cảnh tượng ấy, Tâm thấy sung
sướng lạ. Tâm se sệt lùi gót mặc cho thằng
Cu say xưa liền thoản đọc nốt tờ quảng
cao.

Về đến nhà, Tâm tung tăng chạy nhảy

A — Thế sao mùa nực lại gọi là mùa
hè nhỉ ?

B — Vì mùa nực nằm ngoài hè thì mát
có thể mà cũng phải hỏi.

của Thanh-Ngọc
Đồi phán !

HẬU — Người đàn bà đói phân không
phải chi làm tăng sắc đẹp thôi, mà còn
phải giữ không cho vi-trùng vào trong
da thịt mình nữa. Đó là một cách vệ
sinh rất tiện.

NGÀ (biu môi nhại) — Vệ-sinh... vệ
sinh... hể mở mõm là nói đèn vệ-sinh.
Thế các cụ xưa không đói phân
cũng chết cả hay sao ?

HẬU (quá quyết) — Chính thế ! Đấy
anh xem, bây giờ còn các cụ nào sống
đâu.

hết nhà trên đến nhà dưới, cười nói luôn
miệng chẳng khác chi con chim non mới
tập bay chuyền.

Một lát, cha Tâm ở sò về. Tâm thông thà
tiến lại cạnh, kè hét đầu đuôi việc dày
thẳng Cu học và xin lỗi cha mẹ về tội nói
giỏi di chơi. Đoạn Tâm lục cắp rút ra một
quyển vở dày những mực, mà chữ thì đồ
siêu, đồ vẹo, ngoằn ngã, ngoằn ngoèo đưa
cho cha mẹ xem. Đó là : Cuốn vở lòng
của thằng Cu.

Cha mẹ Tâm nghe xong, sung sướng mỉm
cười, ôm Tâm vào lòng khẽ nhủ :

— Tâm, con ngoan lắm, ba và mẹ không
ngờ con biết thương kẻ khó đến thế. Ba mẹ
rất bằng lòng con, con đã làm một việc rất
nhân đạo. Đề rồi ba mẹ thường cho. Chắc
nữa con sang bảo thằng Cu sang đây, ba
me sẽ cho nó ăn, đi học với con cho có
bạn.

Hai ngày hôm sau, người ta thấy Tâm
đắt tay một đứa trẻ nữa cùng đi học. Đây
là thằng Cu và người ta nhận thấy nhà
Tâm thêm một người vú già. Y theo lời
Tâm xin, vợ chồng ông Phán nuôi cả hai
bà cháu.

THỦY-KÍNH

TRƯỞNG

HOÀI ĐỨC

N° 70 Phố Hàng Trống Hanoi

Giá vé số 866

là một trường Nữ-học tư-thục to nhất Bắc-kỳ
Có từ lớp Đồng-Ấu đến lớp Đệ-tứ-niên ban
Cao-dâng-tiểu-học.

Ngày khai giảng niên-khoa

1941 - 1942 :

Ban Tiểu-học : Ngày thứ hai 1er Septembre
1941, hồi 7 giờ sáng.

Ban Cao-dâng-tiểu-học : Ngày thứ hai 1er
Septembre hồi 8 giờ sáng.

Lưu-trú học-sinh phải tề tựu tại trường
ngày 31 Aout trước 8 giờ tối.

TRONG RỪNG RẬM

(Tiếp theo trang 5)

bờ rậm rạp. Cây dầu hàng vạn, hàng triệu dướn mìn, lên cao, thân cây thẳng tắp như cột đá. Cảnh lá cũng thưa đi. Ở dưới đất mọc một thứ nứa nhỏ cao hơn thước.

Đi lên nứa tới các bình nguyên cao xú nam Trung kỳ ta sẽ thấy có cả rừng thông sáng sủa mặt đất phủ một lượt cỏ ngắn.

Nhưng ra khỏi rừng rậm xuống các thung lũng thấp ta chưa thoát khỏi sóng cây. Còn có những cánh rừng toàn cỏ danh, sắc như giao thỉnh thoảng lại có một bụi cây làm chỗ ăn nắp cho thú dữ; còn có những đám đất lầy lội toàn lùm sụm che ăn cho các giống voi. Còn có... Rừng rậm xú Đông đong thật là thiên hình vạn trạng...

Đi đã lâu rồi ! Ta hãy dừng chân nghỉ lại cạnh vùng nước nhỏ này. Quanh ao, các em có đề ý đến những vết chân thú vật đến uống ở đây không ? Ngày vết chân voi bè bè, vết chân hổ sắc cạnh.

Hãy lắng tai nghe ? xa xa tiếng « à uôm » của ông ba mươi vọng từ núi này sang núi nọ, tiếng nai kêu yếu ớt dưới thung lũng. Gần ngay bên mình reo tiếng cười chế nhạo của chú khỉ.

Sau bụi cỏ cao vút đầu người bên đường ta đã biết đầu chẳng có bao nhiêu thú vật đương đinh mò ta.

Rừng Đông-dương rậm rạp là giang sơn của nhiều giống vật. Các em đã nghe thấy nói đến con hổ ác nghiệt hay vồ người, con nai hiền lành, con hươu với đôi sừng quý báu, con hoẵng nhỏ mà ngon thịt. Các em đã nhìn thấy ở các vườn bách thú con gấu đen thuỷ thai hay gác sục, con trăn yên lặng mà không hiền lành.

Nhưng các em có biết rằng ở xú ta còn có từng đàn voi to lớn, từng đàn bò rừng, bốn chân trắng, từng đàn trâu rừng hung dữ. Các nhà di săn nói tiếng trên thế giới từng phải đến xú ta để săn những giống thú to ấy nhặt là để săn một giống bò của riêng Đông-dương, giống bò tốt hay mía và giống tê giác một sừng.

Một điều nữa các em không ngờ là ta có một giống nai riêng của miền Đà-lạt là giống nai cà-tong sừng rất to rất đẹp; ta lại còn có cả thỏ rừng có cả chó sói. Còn lợn rừng thì nhiều vô kể, có con to bằng con trâu lớn, di chuyển một mình.

Vì rừng rậm Đông-dương bí hiểm nên Anh Mai muốn bắt các em đi theo mấy nhà săn bắn giỏi vào chỗ 'núi non. Lần lượt từ kỳ sau Anh Mai sẽ nói đến chuyện săn hổ, săn voi, săn gấu... Các em sẽ thấy cái thú duỗi theo thú vật rình mò, ăn nắp. Các em sẽ yêu sự săn bắn và sẽ hiểu rằng nghề săn cũng là một thể thao quí trọng, và di sản phải làm cho người ta can đảm vô cùng.

N G K H O A H O C

TÔI RA TRẬN

Tôi ra mặt trận đã được đến một tuần lễ mà hôm nay mới được một việc mà làm.

Việc cũng chẳng có gì to tát, chỉ đi cùng với ba chiếc khu trục khác ủng hộ hai chiếc máy bay chụp ảnh.

Chúng tôi chỉ phải bay sâu vào hàng trận quân địch độ vài mươi cây số chụp song ảnh rồi lại quay về nhưng tôi cũng thích lắm vì sau hơn một năm trời tập luyện ở trường phi công, bây giờ tôi mới được dự chiến tranh.

Chúng tôi sắp hàng rầm rộ bay, tiếng động cơ êm mà khỏe mạnh làm tôi cảm động, nhưng các bạn quanh đều thản nhiên chán chường vẩn láy như lúc họ ngồi trong hội quán hàng không đánh bài hay vừa hút thuốc vừa xem báo.

Gần đến trận tuyến quân địch chúng tôi bay vọt lên cao để ăn trong mây và để tránh súng cao sạ đang liên tiếp nổ ở dưới đất tỏa những túp khói trắng nhỏ, phất phơ bay theo gió.

Xa xa, phía chân trời có mấy căn nhà thấp thoáng trong rừng cây. Hình như đấy là sưởng sửa chữa khí cụ của quân địch mà sáng nay chúng tôi được lệnh di thám thính và chụp ảnh.

Viên quan hai (chỉ huy) tại chúng tôi ra lệnh cho eả 5 chiếc máy bay phóng thẳng lại chỗ ấy. Chúng tôi mở hết tốc lực và đến gần đều cho máy bay nhào xuống thấp để

Em dịu
các em bé
đều dùng
đứa

Bán tại: Hanoi
Ng. văn - Đức
11 hàng Hòm. — Nam Định: tổng đại lý cả các
phủ huyện: Việt Long 28 bến cảng. — Saigon:
Phúc Yên, Haiphong, Hongay. Xin hỏi Mai-Linh

Bắc Ninh: Vinh-Hung. — Phú Thọ: Văn-Sinh.

T R A N G K H O A H Q U C T R A

chụp ảnh cho rõ. Hai chiếc máy bay chụp ảnh bay thong thả để chụp còn lũ chúng tôi ba chiếc khu trục bay quanh để hộ vệ. Súng cao sạ ở dưới bắn lên tới tấp nhưng chúng tôi cũng chẳng vừa. Những trái bom 10 cân treo ở dưới cánh thi nhau bay xuống làm nhiều người bên dưới phải nhốn nháo chạy đi ăn để tránh một chiếc xe ô-tô vận tải giữa sân. Tôi hầm máy nhào thẳng xuống và lúc còn cách mặt đất độ 1000 thước tôi thả nốt trái bom cuối cùng còn lại dưới cánh.

Ném xong tôi hạ hậu cánh, mở hết tốc lực cho máy bay ngoi lên. Lên được cao rồi tôi cảm động quá nếu hậu cánh bị gió đánh gãy hay máy yếu một tí thì chắc chắn tôi đã tan xác dưới đất rồi. Mà cũng chẳng cần thế, chỉ cần vặn lái chậm một tí cũng đủ chết vì lúc ấy tôi lao từ trên trời xuống đất với tốc lực đến 1000 cây số một giờ nghĩa là gần 300 thước trong một giây. nhìn chiếc xe vận tải đang cháy khói um dưới đất tôi vừa sung sướng vừa bồi hồi cảm động không ngờ công việc làm có hiệu quả đến thế.

Viên quan hai ra lệnh trở về, chúng tôi lại vọt lên cao rồi thẳng cánh bay về.

Chúng tôi bay được một quãng thì gặp một chiếc phi cơ phóng pháo hạng nhẹ của quân địch bay một mình có lẽ đang thử. Thoảng thấy chúng tôi hồn vội lún vào một đám mây nhưng tôi lại lao xuống để tìm. Gió tát làm tôi gần đứt hơi, hai tai ử, đầu vắng, tôi vội lấy ống dưỡng khí để thở.

Tại không biết chỗ bắn là nên tôi nhào quá đà, không bắn được. Già lúc ấy hồn bắn tôi thì kè cũng khá nguy nhưng có lẽ vì sợ thân có thể có hồn lại nhào xuống đất đẽ lún.

Lúc hết vòng nhào tôi nhìn xuống đất thì chẳng thấy hồn đâu nữa, tiện cảnh đồng vẫn những mảnh sác ấy. Quân địch lại lần mất rồi hồn chỉ quanh đây nhưng nước sơn khéo léo đã làm hồn lẩn vơi phong cảnh bên dưới. Tôi dành quay về vì ở dưới súng cao sạ bắn lên đã dát nhiều. Vả lại công việc của tôi là di bộ về hai chiếc máy bay chụp ảnh thì phải làm xong đã chứ ! Thật đáng tiếc, già nhìn thấy hồn mà quay đầu máy bay nhắm bắn thì làm gì tôi chẳng hạ được. Tôi có những 8 khẩu súng liên thanh, mỗi khẩu bắn 1000 phát một phút cơ mà !

ÂU BẮNG thuật.

SƠ KHAI TRƯỜNG

Với vụ khai trường, báo TRẺ EM cũng sẽ khai giảng hai lớp mới :

1.) LỚP DẠY VẼ do họa-sĩ Tô-Vũ chủ-trương.

2.) LỚP DẠY HÁT do Anh Họa-Mi chủ-trương

ngoài những lớp vẫn có thủ công, thể thao, trò chơi, khoa học... Hai lớp mới đó sẽ bắt khai giảng trong số đầu khai trường 5 Septembre 1941. Bia thêm màu, nhiều mục và nhiều bài mới lạ. Giá ván chỉ có 0p12. Chi trả có 3p90 một năm hoặc 1p00 ba tháng mà các bạn được theo rất nhiều lớp dạy dù các môn học, không kể lại được nghe những truyện vui, truyện dài, truyện ngắn ! Thật là một sự lợi vô giá !

TRÒ CHƠI VUI

ĂN CAO LÂU

— Em đã vào một hiệu Cao-lâu nào ở phố hàng Buồm chưa ? Ai mới thoát bước vào hiệu cũng phải lấp lấp khó chịu. Bản nào bàn ấy bát đĩa ngỗng ngang ; người ngồi ăn, kẻ đi lại bề bộn. Tiếng nói cười, hò hét ; tiếng xu hào súng soảng làm đình tai, nhức óc. Khó chịu nhất là một hạng người cứ chạy ngực chạy xuôi, hết bàn này đến bàn khác, miệng hò hét như quát mắng ai. Em không nghe quen phải giật mình. Thế nhưng em muốn ăn món gì tất phải cần đến những người ấy.

Bó là bọn chầu-sáng. Họ là những

người làm công của hiệu, chuyên việc hầu khách và bưng món ăn. Họ đến các bàn ăn để hỏi cho biết khách muốn dùng món gì, rồi gào to gọi nhà bếp làm món ấy và lát nữa sẽ bưng ra để khách soi.

Nghề « hầu-sáng » khó khăn biết chừng nào ! em tập làm chơi sẽ biết :

Cách chơi

Phòng ăn là ngoài sân hay trong buồng. Mười mươi lăm em ngồi rải rác làm khách ăn. Càng đông càng vui.

Một hay hai em làm « hầu-sáng ».

Khách gọi món ăn. Mỗi người chỉ được gọi một món : Mì bò, hay chè sen, hay cháo bầu dục, chả rán, cà-phê sữa, bi tần, gà quay, bí-lết bánh taty, vân vân...

Các chú « hầu-sáng » nghe kỹ và nhớ lấy. Không được ghi chép gì. Khách gọi hết lượt, bọn « hầu-sáng » vào bếp (đan phòng khác) để làm món ăn. Các món ăn sẽ biến vào giấy nhỏ, cho mỗi khách hàng một mảnh riêng.

Thí dụ : Anh A, cháo bầu dục.

Anh C, bit-tết bánh taty.

Anh X, cà-phê sữa.

Biển đúng món nào cho ai thì bưng ra ngay. Khách dối bụng, chờ lâu, hờn khẩn cả cõi. Tiếng vỗ bàn, lắc ghẽ àm àm. Hầu sáng ! Hầu sáng ! Mau chân, mau tay lên một tí !

Món ăn bưng ra dù, Còn lồi thòi gì nữa ?

— « Ô kia ! tôi gọi gà quay sao lại mức chè sen thế này ? »

— « Bi-tần của tôi đâu ? Sao lại cho cà-phê sữa ? Lại còn ông khách kia, bé người mà hút ăn, vỗ bụng đòn đòn và gắt nhang lên đó.

Ông sỏi gi ? Hầu-sáng bận túi bụi thành
thủ quên phắt, để ông ta ngồi xuống mãi. Thị
ra từ nay, ông khách lạ lùng ấy đã gọi món...
bún chả. Mà bây giờ vẫn chưa bung ra. Gắt
là phải.

Áy đó, một việc « hầu sáng » nhỏ trong hiệu
cao-lâu có dễ dàng đâu ! Chớ khinh thường.

Người hầu-sáng giỏi phải có mắt tinh để
nhìn dồn khách, phải có tai sáng để nghe
khách dặn, phải có trí nhớ kỹ-càng rành-
mạch để khỏi nhầm lẫn. Và nhất là đừng vò
ý để khách ngồi nuốt nước bọt lâu như ông
khách Ti-hon gọi bún chả kia mà có khi vỡ
hiệu.

Chơi xong lượt lại đổi hai em khác làm
« hầu-sáng ». P. L.

Ô CHỮ QUẦU CHÁM

Ngang dọc giống nhau

O	1 -- Đọc ra có nghĩa là bảo
O O O	lùi ra.
O O O O	2 -- Cùng nghĩa với thầy.
O O O	3 -- Thứ giròng làm bằng
O	tre.
	4 -- Chữ sau tên tục một ông
	vua họ Nguyễn.
	5 -- Viết tắt, con vật kêu
	be... be.

Tên :

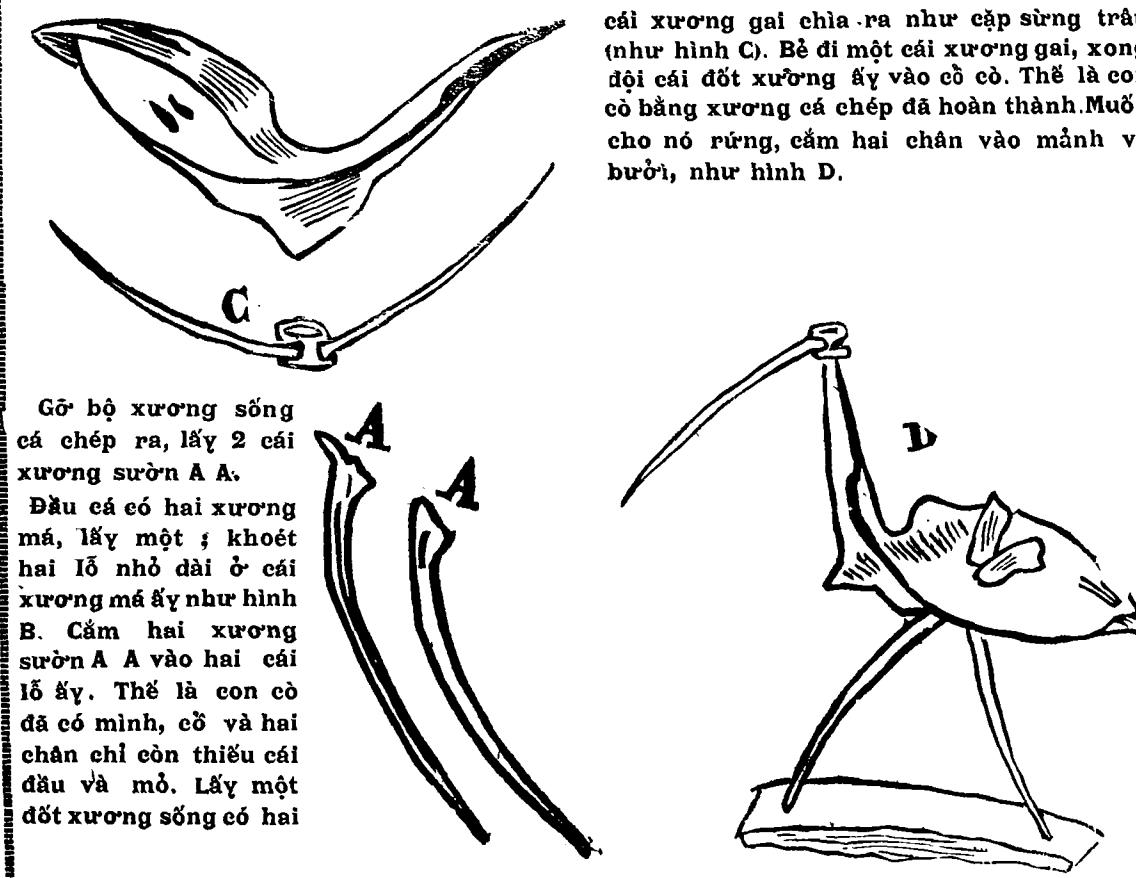
Tiếng bí mật kỳ trước :

Vai — Vái — Vãi — Vái:

CON CÒ BẮNG XU'Ô'NG

PHAN TRƯ

cái xương gai chia ra như cặp sừng trâu
(như hình C). Bẻ đi một cái xương gai, xong
đội cái đốt xương ấy vào cò cò. Thế là con
cò bắng xương cá chép đã hoàn thành. Muốn
cho nó đứng, cầm hai chân vào mảnh vỏ
bưởi, như hình D.

Các em Thơ và Linh
(Barbier Tân Định Saigon)
Anh Cao đã nhận được thư
hai em. Từ nay cứ viết
thẳng về tòa báo. Têu hiệu
các em cứ việc chọn lấy,
rồi cho anh biết.

Em Hồng-Điệp (Hadong) Bài của em đã đến tay
anh Cai Vườn Cò gửi thêm. Chiều thứ năm em
cứ đến Tòa Soạn.

Ô Trọng Phò — Rất tiếc không đăng được.
Em Nguyễn-Vinh — Đã nhận được, còn xem.

Em Đá Cuội (Qui-nhơn) — Giải-trí và Vui cưới
được.

Em Thanh Gang — « Vui cười » và « Tò mò »
đã đăng được — Còn truyện đã đưa anh Cai Vườn

Em P. K. — « Tò mò » Đăng được. Cám ơn.

Em Sóng Võ — Chịu khó đợi : sẽ có. Vui cười
không đăng được.

Đào-hạnh-Nguyễn (Hai-dương) -- (Giải trí) sẽ
đăng

Ô. P. Đinh Công Dương — Hay, sẽ đăng. Cám
Ơm.

Em Thành Tâm (Faifo) — Tiêu-thuyết tình
thì rất không nên xem — Cả Kiếm hiệp cũng
vậy — Truyện Trinh-thám xem được. Em muốn
biết tập viết văn thể nào ư ? Tập dịch văn Tây
đã. Rồi gửi anh Cai Vườn xem.

Em Vinh (Clinique St Paul H.N.) — Cám ơn
em lắm. Báo Trẻ-Em sẽ có nhiều điều bất hay
nữa. Anh Phạm Lợi có bài Lưu thùy chẩm ra
cung tây, cả lời ca (đài hát hường-đạo). Nhưng
hiện anh ấy đi vắng. Cuối tháng Aout mới về
Hanoi. Em muốn có bài ấy thì đợi lên tòa Báo
mà hỏi.

Em Thạch-Giang — Anh Tô-Vũ là anh Tô-Vũ,
không phải là anh N-T-L như em tưởng. Bài em
viết đã giao lại anh Cai Vườn. Em không phải là
độc-giả mua năm, chỉ mua báo lẻ cũng vẫn có thể
đến tòa báo học hát được.

Em Sóng Võ (Hanoi) — Truyện hay, tranh đẹp
đến thế, em vẫn chưa bัง lòng ư ? sao mà
khó tính vậy ?

Em Mộng-Điệp (Phúc-yên) — Bất cứ là độc giả
mua năm hay mua lẻ, miễn là em dự những
cuộc thi của Tòa Báo mà trúng thì sẽ được quà
thưởng.

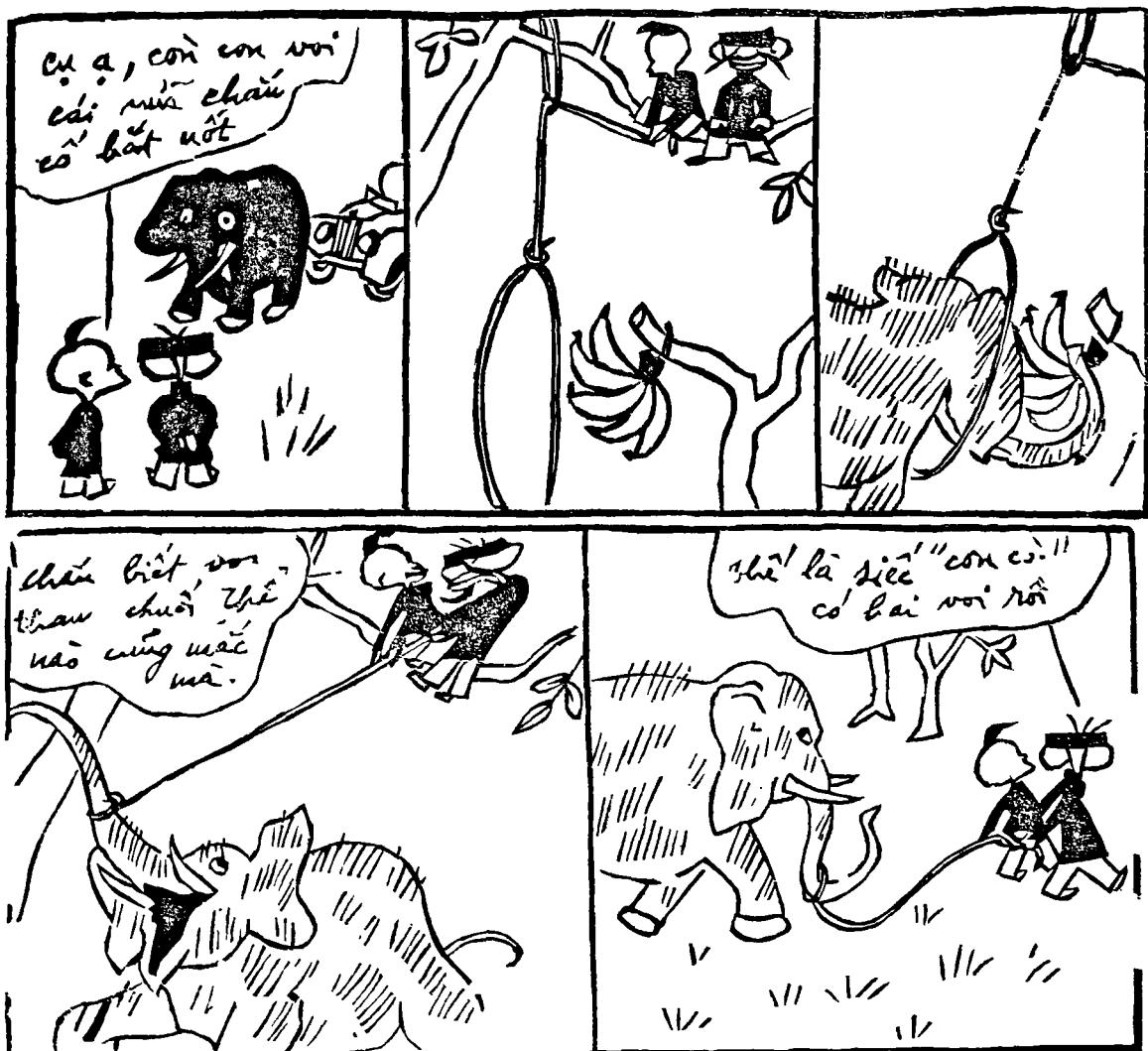
Em Ngỗng Đức (Gia-Định) — Em phải cho biết
địa chỉ anh mới gửi báo được chứ. Chẳng lẽ cả
tỉnh Gia Định chỉ có một con Ngỗng Đức thôi ư ?

Phi Hải (Bắc Giang) — Bài của em hay lắm. Có
thể đăng được. Nhưng tiếc rằng lạc mất hai tờ
giữa, lỗi tại em không ghim. Gửi bản khác. C. V.

Đối bạn (Hanoi) Khả lăm ? Bắt tay Đối bạn,
mỗi người nửa cái. C. V.

HỘP THU

MÚP và MÍP XI BẮT VOI CÁI

BÔNG LAN

Gió nam về thổi hiên ngoài,
Cây hoàng lan ngả bóng dài rung
rinh,

Đôi bông hoa đậu trên cành,
Cánh tơ thon nhẹ, nghiêng mình
khẽ du.

Một làn hương ngát say sưa
Rộn can phòng nhỏ nay giờ lặng
im!

Đầu cành thêm mấy bóng chim,
Nhìn bông hoa đẹp, hót lên nhịp

(Tặng các em gái)

nh่าง.

Yêu thay mấy cánh hoàng lan!
Đứ hương, sắc đẽ khuây tan cảnh
buồn.

Lan ơi! Em sẽ soi gương
Tu thân cho trọn mọi đường, nên
ngoan.

Reo vui cho cả thế gian,
Thanh-danh ghi lại như làn hương
thơm.

THÁI BÀ

Xưa ở về chầu chợ Ră,
có con Thủy-ngưu lạc lén,
chạy rồng, phá hại mùa
màng. Dân sợ giận quá liền
đuổi đánh và bắt về làm thịt

Thủy Thần thấy mất con
trâu quý bèn biến ra lão hành khất lèn tìm. Đến gần đền
Nam quan, vào nhà một người đàn bà góa, giả tăng
xin ăn.

Bà này thấy người đòi rách, động lòng thương, xong
không có gì mà giúp được, nói rằng : « Tôi nghèo
lắm, chẳng có gì để người được cả. Hiện ở gần đây,
họ bắt được con trâu, người đến đó mà xin. »

Thủy Thần nói giận lôi đình, dặn bà lão lấy chầu
rắc chung quanh nhà thì khỏi bị hại. Nói xong biến mất.
Bà lão lo sợ, y lời người hành khất dặn. Quả nhiên đêm
hôm đó, có tiếng ầm ầm như sấm xé. Bà ta hốt hoảng
choáng dại mở cửa ra xem thì chỉ thấy nước mà thôi.
Duy có miếng đất của bà lão là như nguyên, nay hãy
còn. Vì thế người ta gọi gó đó là gó An Mă. Thực là ở
hiền gấp lành.

Sông thì chắc là sông Năng và những suối chảy ụp
cả xuống thành hồ Ba-Bé.

*Đoạn trên đây không phải là đoạn tóm tắt
của tôi mà là nguyên văn bản chính của tác
giả « Gò An Mă ».*

*Hai mươi năm về trước, cái chuyện tục
truyền về hồ Ba Bé này đã được ghi chép và
đăng trong tạp chí Nam Phong một lần rồi.
Hồi đó « cự » tác giả nào — tôi quên mất tên —
đã viết dài có đến hàng chục trang. Ngày
nay, một « em » tác giả đã muốn làm gọn
hon, nhưng cũng chuyện ấy mà một trang
giấy học trò, em viết vền vẹn hết cỏ... mươi
sáu giòng. Của đáng tội, thêm vào đó một
đoạn mở đầu tả mấy đoàn sinh hướng đạo
« dùn » nhau kề chuyện, hết năm giòng, và kết
cấu, một giòng. Tuy thế tồng cộng cũng chỉ
được hai mươi hai giòng.*

*Hai mươi hai giòng về một đầu đề có thể
viết được hàng chục trang !*

*Bởi thế hẳn các bạn cũng đã hiểu tại sao
tôi cứ đề nguyên văn, không tóm tắt.*

Còn tóm vào đâu được ?

*Lỗi thơ một câu, chết ngay khi mới ra đời,
cũng chỉ có một tin đồ đạc nhất là chính tác
giả bỗng đẻ của nó. Văn bón thành cục còn đâu
là văn nữa !*

*Nhưng các bạn có biết tác giả của câu
chuyện ngắn ngắn trên đây là ai không ? Tôi
đố các bạn đoán được ra đấy.*

*Các bạn cứ cố nghĩ đi. Để chứ không khó
đâu. Một văn hào Pháp đã nói : « Văn túc là
người » và người Nam minh vẫn có câu túc*

VƯỜN ƯƠNG

(Tiếp theo kỳ trước)

ngữ : « Người làm sao,
chiêm bao làm vậy »
mà lại!

*Các bạn không nghĩ
ra thì đề tôi nói cho
mà biết vậy. Tac giả của « Gò An Mă », cái
câu chuyện gầy nhom kè trên này là... là...
em Chánh Cóm !*

*Không hiểu em ấy « cóm » đến thế nào mà
bài viết ra cũng thấy là « cóm ».*

*Dù chỉ là một câu chuyện kẽ lại, chúng ta
cũng cần phải đề người đọc có đủ thời giờ đặt
minh vào trong câu chuyện, hay đủ để cái
cảnh tả trong chuyện nó làm quên hẳn trong
một lúc cái cảnh thật ở bên ngoài.*

*Nếu kè như chớp nhoáng, chỉ cỗ chủ trọng
vào cốt chuyện mà thôi thi chẳng hóa ra
không có chuyện nào dài được đến hơn vài
chục giòng ư ?*

*Lúc kè hết, em Chánh Cóm hạ một câu kết,
tuy đặt vào miệng mấy đoàn sinh hướng đạo
nhưng chính thực là ý riêng của tác giả :*

— Khéo thế cũng nên, mọi người nói theo.

*« Khéo thế cũng nên » nghĩa là có lẽ đúng
là Thủy Thần đã dim chết một vùng dân sỹ
vì đã dám ngả thịt một con trâu quý của thủy
cung thực.*

*Nói như vậy, em Chánh Cóm lại muôn bắt
họ với anh Bảo bạn của em Bạch-Vân rồi
đây.*

*Tử thuở bé đến giờ em Chánh Cóm đã mắt
trong thấy Thần, thấy Thánh nào chưa ?
Nếu có Thần, có Thánh, có Ma, có Quỷ thì họ
phải sống ở cái thế giới riêng của họ, không
thể lẩn lộn với giòng người có thịt có xương
nơi trần gian này được. Khoa học cách tri có
nói đến giòng hà-mă (hippopotame) thuộc
loài có vú, vật trên cạn mà thích bì bõm phi
phi dưới sông. Nhưng giòng ấy ở tận châu
Phi kia. Mà giòng ấy cũng chỉ là sinh vật của
thiên nhiên chứ không phải của Thần, của
Thánh nào cả.*

(Kỳ sau sẽ tiếp)
CAI VƯỜN

Thông chế Pétain đã nói :

**« Chúng ta có thể, theo một nền
kinh-tế có tổ-chức, thiết lập những
khu công tác vững bền mà ở đó mỗi
người sẽ có địa vị và lương bổng
xứng đáng với tài năng của mình ».**

XUA KIA, đã lâu lắm, có một thằng Ranh-con tinh nghịch gớm-ghê, chỉ thích trêu-chọc cho mọi người phải khóc vì nó.

Ranh Con là một thằng lùn, bé tí tẹo, nhưng tính ranh-mãnh của nó thì to, to tướng. Suốt ngày nó lang thang dây đó, vác theo một cái bị đầy phồng. Đến một chỗ đông người, nó chỉ khẽ mở hé cái bị ra. Ấy thế là... biết bao nhiêu chuyện phiền lòng : nào hờ hét, đứa nghịch, nào giận dữ, cãi cọ như điên, như rồ. Khiếp quá ! Hết nó đi tới đâu là chỗ đó tất phải rầm rĩ, đảo lộn. Chẳng phải nói ai cũng biết thằng Ranh con khoái chí lắm : Nó nấp trên kèo nhà, hay trên cành bên mái hiên, soa tay dẫm chân, cười đến quắn ruột. Rồi lại bay đi nơi khác để... làm việc.

Nó đi khỏi là đâu lại vào đó. Những người vừa ục nhau, bóp nhau ban nãy đều dừng tay lại vừa hối vừa thận mặt. Trẻ con lại trở nên yên lặng ngoan ngoãn ; những cô gái nhón trở lại thành nhu-mì, êm ái xếp nhặt những kim chỉ, dao kéo vương rọi khắp xó. Và mọi người đều kêu :

— « Ô này ! Chúng mình khi nãy sao mà hung tợn ? sao mà điên ?... sao mà ngốc thế nhỉ... »

Ngốc thật đấy. Họ có biết đâu thằng Ranh con vừa mở bị cho những hạt bi-mật tung rọi vào đầu họ ? Làm xong nó lẩn rất tài, trốn rất tài. Nó bé nhưng mà nó ranh ghê.

Lâu dần người ta cũng biết.

Chính một bác phó may đã nhìn thấy nó nấp trên mắc áo, mở bị tung hạt cho lũ 5 đứa con bác ta nô đùa, đậm phá như quỷ-sứ. Bác nồi giận giờ cái tay thước lên — « A thằng Ranh Con ! mày cứ cười nữa đi cho tao xem ».

Nhưng vút một cái, nó đã biến mất.

Từ đấy, ai cũng biết tiếng nó ranh ác. Khắp nơi tìm phương kế để tóm thằng Ranh.

Nó nǎng đến nhất những phố có nhiều trẻ con trai, con gái ; chỉ thích lén vào những trường học những vườn công, vì chỉ trong những đám trẻ nó mới dễ tìm được nhiều đứa điên dại và có lầm trẻ quái gở cho nó cười.

THẰNG RANH CON

của ANH CAO

Ấy thế là sớm hôm sau, cậu này làm đủ các chuyện láo-hỗn. Rồi ông bố phải dét cho một trận mới tỉnh người rá. Khi ấy thằng Ranh con nấp trên nóc tủ, bung miệng cười sảng-sặc.

Cũng lại có những cô con gái ngoan đáo để bỗng hóa ra ầm ĩ, bướng bỉnh, thích cãi lý sự cùn, ăn nói sống sượng. Lời răn bảo của ông bà cha mẹ lúc đó chẳng thấm đâu, chỉ như nước giội xuống đầu vịt. Thằng Ranh-Con đã đến đấy mà ! Nó núp trong cuộn « len » kia chứ đâu !

Chẳng bao lâu cái « bệnh dịch » ấy lây cả đến những người lớn khắp tỉnh. Đầu đâu cũng chỉ là hồn độn, bùa bãi. Cho đến những giống vật cũng bị truyền - nhiễm : Mèo nhảy lên bàn búp sữa của Chú bé; chó nhảy theo làm xô-đô lênh láng. Vịt chọi nhau với gà. Ngỗng bay vào chuồng khai chiến với lợn. Có thể mà thôi đâu ? Anh hàng phở rút ngăn bánh ra chỉ thấy toàn đá sỏi và cát. U già tìm cây đèn thì vớ phải một nắm vỏ chuối. Tiều-thư mở hộp phẩn sáp ra thấy ngay một cái búa, mấy cục than tầu và hộp « sì-dạt ».

— « Gớm ghiếc ! Bà cô ông Mānh nào mà ughịch quỷ quái thế ? » Người này ngờ người kia, người kia ngờ người khác. Họ

Giải trí những ngày hè
Trẻ Em đọc sách HOA XUÂN
14 RUE BLOCKHAUS-NORD, HANOI

vác hết chai lọ lọ lại đến bát đĩa ném nhau. Thiếu bát đĩa dùng. Phố hàng bát tha hồ tấp nập người mua. Chủ hàng bắt chết ; khách hàng nồi xung. Thế là phá-phách ; thế là ầm-dả, loạn xạ ; có người đau bò lê bò càng.

Tức khắc, nhiều người nhốn họp hội-dồng, phải họp hội đồng bàn cách trừ thằng Ranh con. Trừ thế nào ? Nó ranh mãnh quá, bất chấp tuốt cả các mưu-kế. Họ bàn nhau chế ra một thứ hổ thật dính, dính lắm lắm, bôi vào các bàn ghế, cửa ngõ, tường vách để bẫy thằng Ranh.

Sáng hôm sau trời ơi !...Trời cũng không nhịn cười được. Nào có ai thấy bóng thằng Ranh đâu, chỉ thấy bà này dính vào cửa, ông kia dính vào tường, cô nọ dính vào tủ. Thảm nhất có một bà ngồi vào cái ghế gỗ, bị dính chặt quá, luôn ba hôm không gỡ ra được. Lúc cần kíp lăm rồi, bà ta gần phát điên phát rồ người nhà phải túm lại, một bọn nắm ghế, một bọn lôi người, hết sức kéo co, bà ta mới bật ra được mà thoát nạn.

Không bao giờ thằng Ranh con được cười hả dạ như lúc này. Một bà lão 85 tuổi lấy thế làm lo phiền quá, vò đầu vò tóc, nhăn mặt bóp trán, thức mấy đêm liền không ngủ.

— « Cứ thế này mãi ư ? Chúng ta có Bà Tiên Nền-Nếp che chở sào chằng thấy sự nền-nếp yên vui ; chỉ thấy toàn sự hỗn-loạn tinh quái thế này ?

Thế là sáng hôm sau, bà lão chống gậy ra đi, đi đến một khu rừng xa để cầu cứu Bà Tiên Nền-Nếp. Gặp Bà Tiên, bà lão khóc mếu thưa rằng :

— « Lạy bà, già này nghĩ rằng Bà vẫn trong nom đến bọn trẻ cho chúng nó được ngoan-nhỏ, yên lành. Nào ngờ bấy nay bà đe cho thằng Ranh con nó làm loạn. Các trẻ em đều trẻ nên nghịch ngợm, người lớn

hung hăng. Nếu bà không mau mau cùu thì loài người sẽ thành diên cường hết. »

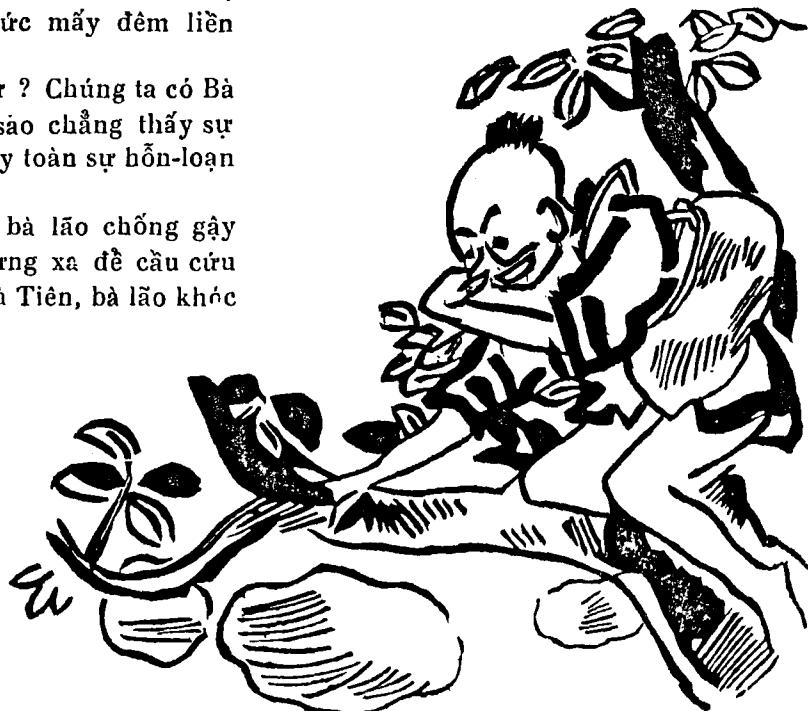
Bà Tiên Nền-Nếp nghe rõ sự nguy nan liền an-ủi cho bà lão trở về, hứa ngày mai sáng sớm bà sẽ xuống lùng bắt thằng Ranh Con trị tội.

Quả nhiên hôm sau Bà cười một đám mây hồng, nhẹ bay xuống một vườn hoa vắng vẻ trong thành phố. Cách đây không xa, trên bãi cỏ rộng, một đám đồng học-trò đang rầm rầm nghịch-ngợm. Sách vở bay tung lên như bướm bướm ; mũ đen, mũ trắng bị đá lăn lồng lốc dưới đất như quả ban ; quần áo bị rách kêu soàn soạt, những quả đấm, cái đá túi bụi ; tiếng hò hét như vỡ trời đất.

— « Chắc thằng Ranh Con nấp ở đâu đây. »

Bà Tiên nghĩ vậy liền hóa thành một mụ ăn mày, chống gậy đi đến. Bà đoán không sai. Thằng Ranh núp ở ngọn cây kia đang ôm bụng cười, cái cười nhăn nhó quái ác. Nhạnh như chóp, bà Tiên đã chẹp được cả thằng Ranh cả cái bị. Bà bỏ ngay vào túi, buộc chặt chẽ, rồi Bà vẫy đám mây hồng xuống, ngự bay về Rừng.

(Xem tiếp trang 18)

Các lối viết thư

bí-mật (1)

của RYNVAT

(cầm trích đăng lại)

Những lối mật-thư-nghiêm chỉnh

Nếu mật-hiệu của bạn du-đang
dẫn-dị và giải quyết được dễ
dàng, thì các lối giao-dịch bằng
mật-thư nghiêm-chỉnh này, lại
thường thường rắc rối, và khó
khan hơn nhiều.

Tù trước khi muốn viết một cái thơ bí-mật,
thời lẽ tự-nhiên là phải viết thơ đó thành một
bản « rõ-rệt », đoạn rồi, mới thiên chuyen
những chữ trong các lời thơ theo một thề-
thức nào, mà chỉ có riêng mình các em với
người nhận thơ hiểu biết.

Các chữ trong thư thay bằng chữ khác

Lối dẫn-dị nhất là thay đổi những chữ viết
rong lời thơ bằng một chữ khác ở văn chữ
cái quốc-ngữ. Tí dụ các em thay địa-vị chữ A
bằng chữ C rồi chữ G bằng chữ N vân vân...
lối này gọi là « Đảo-lộn » vì ta đem thay lộn-dảo
những chữ trong văn chữ cái theo thứ-bực lên
hay xuống đều.

Tôi ví dụ: các em đã đem thay chữ A bằng
chữ X như thế, chữ A là chữ đầu (1) trong văn
chữ cái, và X là chữ thứ (22), vậy thời các em
đã thay địa-vị chữ A « hạ » xuống 21 hàng ở
trong văn chữ cái đó.

Nếu giờ các em cũng đều đem hạ các chữ
khác trong văn chữ cái xuống 21 hàng, các em
sẽ lập thành một bảng chính-thức như đây

A — X ; D — B ; G — Đ
B — Y ; Đ — C ; H — E
C — A ; E — D ; I — G, v.v..

Sau đấy, các em muốn viết một bức mật-
thư thì cứ tuần-tự theo các văn chữ cái đã
thay như bảng trên đây mà viết ghép lại. Vì
như các em định viết thơ bắt đầu bằng câu :

ÔNG CHỦ NHIỆM BÁO

TRẺ EM

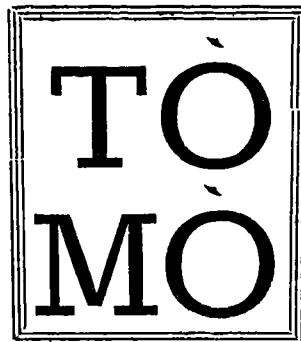
Thời trong thư bí-mật câu ấy sẽ thành :

M L Đ A E S L E G D K Y X M R P D D K

Coi đây, một người nào không biết trước,
dẫu có bắt được thư này chắc chắn không
biết tý gì, nhưng người nào đã giao-dịch với
các em, lẽ nhiên là họ đã biết : các chữ đều
đảo lộn đi 21 hàng, cho nên họ có thể viết lại
bức thư đó ra những lời chính rất dễ-dàng.

Nhưng nếu một ngày kia, một bức thư nào
tương-tự gởi bởi một người lạ mà lọt vào tay

(1) (Xem từ số 9 báo Thanh Nghị)

các em thì này đây một cách
rất dẫn-dị để khám-phá.

Các em chỉ việc chép lại các
chữ ở tờ thư ấy ra một hàng ở
trên đầu một trang giấy, rồi dưới
mỗi chữ, theo thứ bực các chữ
trong văn chữ cái viết lần đi,
như thế này :

M L Đ A E S L E G D K Y X M
R P D D K
N M E B G T M G H Đ L A Y N
S Q Đ Đ L

O N G C H U N H I E M B A O T R E E M

(Lúc viết cần nhân xem đến hàng nào có thể
đọc thành tiếng là khám phá ra rồi, như dòng
cuối trên đó, các em sẽ đọc thấy câu : Ông chủ-
nhiệm báo TRẺ EM).

Tôi xin nhắc lại, nó chỉ hiện ra, nếu sự đảo
lộn địa-vị thay đều theo thứ bực, nghĩa là chữ
nào cũng đảo lộn đúng 21 chữ. Nếu như các
chữ đảo lộn lung tung, không theo thứ tự trong
văn chữ cái, như A thay B, B bằng O, C bằng
K v.v. thì các em có đem thử đến cùn bút bằng
cách-khác, mẫu-mực theo trên đây cũng không
thể khám phá ra bức thư bí-mật kia được.
Nhưng non cao đã có đường trèo chứ! Ất
người ta lại có một lối khác để khám phá cho
ra.

RYNVAT

Kỳ sau : Trộn các chữ bằng một « con số »

Thằng ranh con

Tiếp theo trang 15

Nhưng than ôi! Thằng Ranh con chưa
đến ngày tận số. Lúc nãy bà Tiên trá hình
làm mỵ ăn mày đã phải mặc bộ quần áo
rách, có cái túi hồng: Thằng Ranh Con chui
thoát; còn cái bị to quá, không ra lọt. Ranh
Con câu liết hết cào lại cắn cái bị mà cũng
không thủng được to. Nhưng tai hại quá,
cũng vì lỗ thủng ấy mà có dăm bảy hạt nhỏ
trong bị lọt rơi xuống đất. Cho nên bây giờ,
thỉnh thoảng vẫn có những em trai em gái
ranh mảnh, đùa nghịch như ngụy, phá
phách như giặc.

Các em ấy chẳng may đã ngửi những hạt
bí-mật của Thằng Ranh Con rồi đấy. Nhiều
em nghĩ đến những « trận đòn nồi lươn »
thì oán thằng Ranh Con vô cùng. Vậy mỗi
khi có em rào thấy ngứa ngáy, sắp phát cơn
nghịch-ngợm thì hãy chạy ngay vào ngồi
một chỗ vắng, nắm-chặt lấy cái mũi mình
(sợ khó thở thì sờ lên thôi) và nhầm thật
nhiều câu thẩn-chú này :

— « Tôi không thích thằng Ranh Con. Tôi
không thích thằng Ranh Con... »

Bà Tiên Nền-Nếp bảo làm như thế thì sẽ
không mắc bệnh nghịch-ngợm nữa.

TRÊN DÀO VĂNG

của L. H. V.

Tóm tắt các kỳ trước — Mai, con gái một ông chủ mỏ giàu có, cùng với mấy người bạn đi chơi vịnh Hạ Long, bị một bọn giặc khách giả làm thủy thủ dưới tàu bắt cóc cả bấy nhiêu người. Bọn giặc cho hai người trong bọn Luyện và Cản về để đưa thư lấy tiền chuộc.

BÀ CẨM toan chạy vào với Ngọc nhưng Thanh Kha gạt đi:

— Thôi cô ấy chỉ mộ: lát nữa là tinh. Bà cứ đi cho được việc.

Bà Cẩm đi rồi, Thanh Kha quay vào thì Ngọc cũng vừa tỉnh. Chàng bảo Mai đỡ nàng về bên trại giam dàn bà cách đó chừng ba trăm thước.

Vừa lúc đó một tên khách bước vào. Hắn nói là được lệnh mời Thanh Kha lên chủ tướng hỏi có việc cần. Ba Rộng và Mai đã đỡ Ngọc ra đến cửa nghe thấy thế đều lo lắng dừng lại, nhìn Thanh Kha. Chàng phải ra hiệu cho mọi người yên lòng cứ đi rồi nhanh nhẹn theo chân tên cướp.

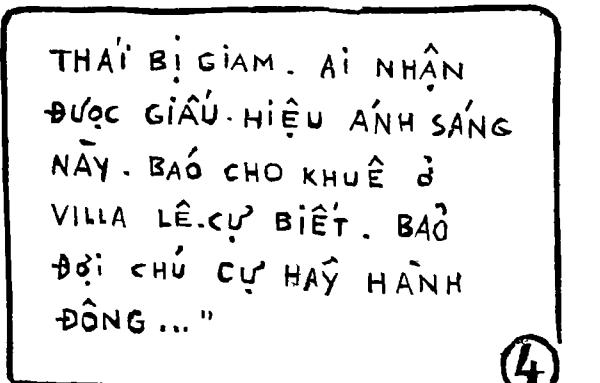
Hắn đưa chàng theo đường chính lên đại trại. Đi đường Thanh-Kha đề ý nhận xét. Càng đi chàng càng thấy hòn đảo này hiêm trù khác thường. Chung quanh đảo toàn rừng rậm bao bọc chỉ có trại giặc là đóng vào chỗ phẳng phiu. Trại có ba tầng. Chỗ giam mọi người trên tàu Hải-Âu là vào tầng giữa còn tầng trên là chỗ tướng cướp ở. Từng dưới là chỗ quân đóng. Từ từng nọ lên từng kia phải theo một con đường khuất-khúc có quân canh giữ cầm mặt.

Thanh-Kha phải thăm phục cách tổ-chức của Fung-Su là giỏi. Chàng hiểu tại sao mà hắn không cần phải canh giữ bọn chàng vì hắn thừa hiểu rằng không thè nào trốn được. Vì thế mà tuy gọi là bị giam giữ mọi người vẫn được thông thả, tự do di lại trong khoảng đất rộng giữa nhà giam dàn ông và nhà giam dàn bà. Mà chàng cũng phải ngạc nhiên về cách tiếp đãi cực kỳ chu hậu. Cơm ăn thức uống đều rất sang trọng. Hình như có một sự biệt dã riêng.

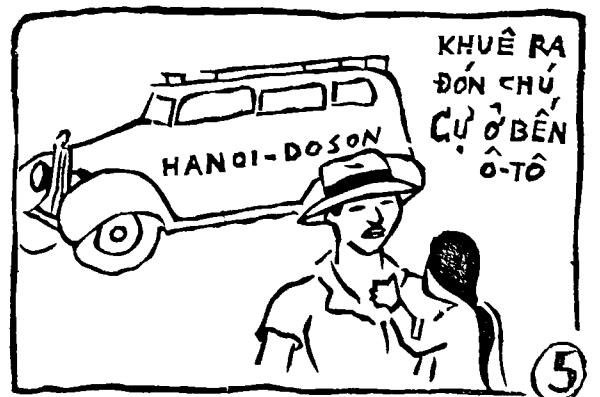
Thanh-Kha còn vờ vẫn nghĩ thì đã đến cửa trại. Tên dẫn đường nói khâu hiểu rồi dẫn chàng vào.

Cửa trại vừa qua, chàng dừng lại kinh ngạc. Một tòa nhà lộng lẫy hiện ra trước

TÒA NHA

BÍ MẬT

mặt chàng, kiên trúc theo kiểu các cung điện ở Bắc-kinh, mài cong ngoi vàng, cột son đồ chơi.

Một tên khách bước ra cui xuống mời vào đợi trong một gian phòng cực kỳ lộng lẫy mỗi một thức bày ở đó đều là một của quý và giá có lẽ Fung-su đã dành cướp được.

Mời chàng ngồi, tên đầy tờ lùi ra dẫu một góc phòng lấy chiếc dùi son, đánh vào một cái chiêng đồng sáng nhoáng ba tiếng. Tiếng chêng ngân dài. Th nh-Kha lắng tai tai nghe văng vẳng như có tiếng chiêng khác ở mãi đâu đâu tiếp theo.

Đợi một lát, nghe tiếng giầy lẹp kẹp. Bức màn nhung vén lên. Tên tướng cướp bước vào. Hắn không phải là tên khách già hôm qua, gọn ghẽ trong bộ quần áo đen nữa. Súng sinh trong bộ áo lụa dài chấm gót, Fung-su có vẻ một « Sinh sảng » nhà giàu.

Mỉm cười, hắn cúi đầu lễ phép chào rồi ngồi xuống ghế đối diện. Tên đầy tờ bưng nước trà ra, hắn mời Thanh-kha uống rồi hỏi thăm sức khỏe mọi người.

Nhưng Thanh-kha còn bụng dạ nào uống nước. Chàng nóng nảy hỏi ngay:

— Ông mời tôi đến đây có việc gì? Fung-su chỉ mỉm cười :

— Ông nóng này quá! Tôi mời ông lên đây cốt để đưa ông đi xem tòa nhà của tôi. Ông đã sốt ruột thì xin mời ông đứng lên tôi xin dẫn ông đi xem.

Trước sự lễ phép ngọt ngào của tướng cướp, Thanh-Kha thấy rằng nếu mình cử chỉ thô lỗ thi là kém hẳn nên chàng cũng dấn lòng đứng dậy theo Fung-su :

Vẻ sa-hoa của các gian buồng Thanh-Kha được mời vào không thè nào tả hết được. Những đồ đạc đều rất sang trọng. Nhưng đặc biệt nhất là gian phòng để các thứ khi giới. Thật là một nhà tang cõi đầy đủ. Không thiếu một thứ khi giới của bến Tầu dùng ngày xưa : giáo, mác, long dao, kiếm... mà những súng cũng đủ các kiều. Thanh Kha là một cựu võ quan nếu chàng hiểu rõ các thứ kbí giới tối tân. Vậy mà chàng cũng phải khen ngợi Fung-su khéo sưu tầm.

Ở buồng đó di ra, Fung-su còn toan dẫn Thanh-kha đi nữa bông có một tên khách di tới, cui đầu chào tên tướng cướp rồi ghé tai nói thăm. Vẻ mặt Fung-su hơi cau lại nhưng rồi nụ cười lại nở trên môi. Hắn lễ phép xin lỗi đi có việc một lát và mời Thanh-Kha ngồi xuống một cái ghế dựa bên tường để đợi hắn.

(Còn nữa)

ECLAT D'ARGENT

Dentifrice de choix

PHARMACIE DU BON SECOURS

Mme Nguyễn đình Hoằng

Pharmacienne de 1ère classe

52 bis Boulevard Đồng Khánh

— HANOI —

P. N. KHUÊ

Cưỡng lại đau khổ, phần đau liền liền,
 đó là châm-ngôn của những người yêu
 mình, yêu đời, yêu sự sống. Dừng phần
 nàn ! Dừng mơ mộng ! Vững mình vào
 giữa trận-tiền. Và phần-dầu luôn luôn,
 mãi mãi, lặng-lẽ mà gan-góc, trầm-tinh
 mà hăng-hái. Ngày lại ngày, tiến dần
 vào cõi sống, sua tan nhữ g bóng ma,
 phá đồ các trở lực....

Trích trong cuốn NGUỒN SINH LỰC

của P. N. KHUÊ

Sách in rất đẹp ; giá 0p.45

Đã có bán khắp các hiệu sách

◆
Hàn-Thuyên

XUẤT BÁN CỤC

71 Phố Tiên-Tsin Hanoi

Dầu

ĐẠI-QUANG

dùng trong lúc mùa hè
 nóng nực là rất hợp thời

Ngào ngạt, nhức đầu, xổ mũi, đau
 bụng, đi rửa, sốt nóng, sốt rét,
 đau tức, cùng là cảm mạo, sương
 hàn, nắng gió, chỉ nên dùng dầu
 ĐẠI-QUANG ngoài xoa trong uống
 là sẽ thấy công hiệu ngay

Đại-quang dược-phòng

23, Hàng Ngang Hanoi — Giây nói 805

Y Khoa Bác Sĩ

TRỊNH VĂN TUẤT

CỤU CHUYÊN MÔN RĂNG
 VÀ MIỆNG Ở CÁC NHÀ
 THƯƠNG TRẺ CON TẠI
 PARIS

77 Phố Hàng Đẫy
 HANOI — Téléphone 1220

AN - TIEM

Tranh của Tô - Vũ Truyện của Văn-Lê

